

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov

(COM(2011) 814 final – 2011/0392 (COD))

(2012/C 181/32)

Poročevalec: **Thomas McDONOGH**

Evropski parlament in Svet Evropske unije sta 15. decembra 2011 oziroma 20. januarja 2012 sklenila, da v skladu s členom 172 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosita za mnenje o naslednjem dokumentu:

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov

COM(2011) 814 final – 2011-392-COD.

Strokovna skupina za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 13. marca 2012.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 479. plenarnem zasedanju 28. in 29. marca 2012 (seja z dne 28. marca) s 167 glasovi za in 4 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Odbor pozdravlja predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi in obratovanju evropskih satelitskih navigacijskih sistemov, ki ga je pripravila Komisija. Uspeh evropskih programov GNSS (globalni satelitski navigacijski sistem) je ključnega pomena za prihodnjo blaginjo in varnost EU. Zato Odbor podpira predlog Komisije, da se Uredba (ES) št. 683/2008 zamenja z novo uredbo ter s tem vzpostavi shema financiranja in upravljanja programov Galileo in EGNOS.

1.2 Odbor močno podpira cilj programa Galileo, tj. vzpostaviti prvi globalni satelitski navigacijski sistem pod civilnim nadzorom, ki bi bil v celoti neodvisen od drugih sistemov ter bi neprekinjeno zagotavljal storitve GNSS in s tem Evropi omogočil strateško prednost. Satelitska navigacija je za evropski promet, industrijo in državljane že zdaj bistvena javna storitev, zato je nesprejemljivo, da smo v tem trenutku pri določanju položaja in časa ter navigaciji tako močno odvisni od ameriškega sistema GPS in ruskega GLONASS. Evropske storitve GNSS se morajo izvajati na evropski infrastrukturi, katere zanesljivost ni odvisna od prednostnih nalog vojaških sil ZDA, Rusije ali Kitajske.

1.3 Od 6 do 7 % BDP EU-27, tj. 800 milijard EUR, je že zdaj odvisnih od ameriškega sistema GPS (Evropski globalni satelitski navigacijski sistem, povzetek ocene učinka – spremni dokument predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadaljnjem izvajanju evropskih programov satelitske navigacije (2014–2020), SEC(2011) 1447, 30. 11. 2011), zato Odbor pozdravlja to, da je uredba osredotočena na interoperabilnost

sistemov Galileo in GPS. Vendar tudi meni, da bi si morala Evropa poleg interoperabilnosti prav tako močno prizadevati za zamenjavo GPS s tehnologijo Galileo in EGNOS kot glavno tehnologijo za GNSS v Evropi.

1.4 EESO priporoča, da se v programu za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (to je 80 milijard EUR vreden program za naložbe in inovacije za obdobje 2014–2020) močno spodbuja inovacijski potencial evropskega GNSS. Satelitski navigacijski sistemi bodo za tehnološke inovacije zelo dragoceni in lahko Uniji zagotovijo pomembne makroekonomske koristi.

1.5 Uspešna izvedba in vodenje evropskih programov GNSS – tako Galilea kot EGNOS – sta ključnega pomena za uresničitev vizije pametne, trajnostne in vključujoče rasti, predvidene v strategiji Evropa 2020 (EVROPA 2020 – Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast, COM(2010) 2020). Odbor poudarja, da bosta glede na analizo stroškov in koristi, ki jo je opravila Komisija (ocena učinka, priložena predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadaljnjem izvajanju evropskih programov satelitske navigacije (2014–2020), SEC(2011) 1446 final), programa GNSS v predlagani obliki v življenjskem ciklu sistema od leta 2014 do 2034 za Unijo ustvarila čiste koristi v višini 68,63 milijarde EUR (116,88 milijarde EUR, izražene v stalnih cenah in ob 4-odstotni letni diskontni stopnji, kakor je določeno v smernicah EU za oceno učinka).

1.6 EESO sicer podpira politične cilje evropskega GNSS in predlagano uredbo o vzpostavitvi in obratovanju sistemov, vendar je močno zaskrbljen nad dozdašnjim vodenjem teh programov v Evropi, ki je povzročilo velike zamude, povečanje stroškov in zamujene priložnosti. Odbor upa, da bo predlagana

uredba zagotovila potrebno politično podporo, upravljalno strukturo in okvir, ki bodo omogočili nastanek takšnega evropskega GNSS, kot je zdaj predviden, in s tem povezane koristi.

1.7 Odbor poudarja, da bo 19,5 % finančnih koristi, ki jih prinaša evropski program GNSS, povezanih z rastjo podrejenega trga za aplikacije evropskega GNSS (ocena učinka, priložena predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o nadaljnjem izvajanju evropskih programov satelitske navigacije (2014–2020), SEC(2011) 1446 final). Zato Komisijo opozarja na svoje mnenje z dne 16. februarja 2011 o akcijskem načrtu za aplikacije globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS) ⁽¹⁾. Odbor zlasti poziva k pripravi podrobnega poslovnega načrta Agencije za evropski GNSS (GSA), s katerim bi dosegli rast tega ključnega trga.

1.8 Odbor meni, da evropski satelitski navigacijski sistemi nujno potrebujejo dobro vodeno trženje in komercializacijo, ki bosta podprta z ustreznimi naložbami v programe komercializacije. Komerčni razvoj programov EGNOS in Galileo je ključen za njun dolgoročen uspeh. Zato je trg bistveno seznaniti s pomenom evropskega GNSS in spodbujati njegovo rabo. V zvezi s tem kompleksnim izzivom je bilo zaenkrat premalo narejenega.

1.9 EESO pozdravlja poudarek Komisije na zahtevi po dobrem finančnem upravljanju programov, ki naj bi v naslednjem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 stala 7,89 milijarde EUR v tekočih cenah. Odbor odobrava tudi dejstvo, da mora v skladu z uredbo sredstva, dodeljena programoma, upravljati Komisija, ki mora prav tako nadzorovati izvajanje vseh dejavnosti programov, vključno z dejavnostmi, prenesenimi na Agencijo za evropski GNSS in Evropsko vesoljsko agencijo (ESA). EESO nadalje pozdravlja načrt Komisije, da razvije mehanizem za obvladovanje tveganj in upravljavsko orodja, s katerimi bo v največji možni meri zmanjšala verjetnost nastanka dodatnih stroškov programov.

1.10 EESO želi izpostaviti opozorilo Komisije, da so naložbe v satelitsko navigacijsko tehnologijo zelo negotove in tvegane, zaradi česar je stroške programov težko natančno predvideti. Zato priporoča, da Komisija ne glede na morebitne sporazume o prenosu pooblastil (v skladu z Uredbo (ES, Euratom) št. 1605/2002 in zlasti členom 54 Uredbe) organizira mesečna srečanja z GSA in ESA o upravljanju, na katerih bi spremljali napredek programov in hitro razrešili morebitne težave. Poleg tega bi morala GSA in ESA Komisiji najmanj vsako četrletje pošiljati podrobna poročila o upravljanju in finančne izkaze.

1.11 Odbor Komisijo opominja na svoja prejšnja mnenja o programih Galileo in EGNOS ter strategiji Evropa 2020 ⁽²⁾.

2. Ozadje

2.1 Tehnologije GNSS so zaradi zmožnosti določanja položaja, hitrosti in časa z zelo zanesljivo natančnostjo bistvene za izboljšanje učinkovitosti v številnih gospodarskih sektorjih in številnih vidikov vsakdanjika državljanov.

2.2 Dokler sistem Galileo ne bo začel delovati, bo morala Evropa pri določanju položaja in časa ter navigaciji še naprej uporabljati satelitskonavigacijske storitve ameriškega sistema GPS in ruskega sistema GLONASS. Odvisnost Evrope od satelitske navigacije GPS po ocenah predstavlja od 6 do 7 % BDP EU-27, tj. 800 milijard EUR (SEC(2011) 1447, 30. 11. 2011), čeprav vojska, ki upravlja te sisteme, ne more jamčiti, da bo storitve neprekinjeno zagotavljala.

2.3 Čeprav je glavni razlog za vzpostavitev programa Galileo prav neodvisnost pri globalni satelitski navigaciji, pomeni interoperabilnost z obstoječimi in prihodnjimi satelitskimi navigacijskimi sistemi, zlasti ameriškim GPS, pomembno dodano vrednost.

2.4 Program Galileo je bil zasnovan z namenom vzpostavitve neodvisnega evropskega globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS).

2.5 EGNOS je regionalni satelitski sistem za zagotavljanje popravkov opazovanj za Evropo, ki izboljšuje signale obstoječih satelitskih navigacijskih sistemov, kot je GPS.

2.6 Vzpostavlanje evropskega satelitskega navigacijskega sistema Galileo se je začelo leta 2001. Projekt je prvotno temeljil na javno-zasebnem partnerstvu s Skupnim podjetjem Galileo (GJU), ki je imelo funkcijo skupne platforme za upravljanje in financiranje. Leta 2006 je GJU nadomestila Agencija za evropski GNSS (njeno staro ime je Nadzorni organ za evropski GNSS), ki je zadolžena za upravljanje vidikov evropskih programov GNSS v javnem interesu. Evropska vesoljska agencija je bila zadolžena za tehnično vodenje in izvajanje programov GNSS.

2.7 V skladu z uredbo o GNSS ⁽³⁾, sprejeto leta 2008, je EU postala edini politični organ, ki ima nalogo usmerjati in tudi v celoti financirati evropsko politiko GNSS. V uredbi je določena višina sredstev EU za programa Galileo in EGNOS v obdobju 2007–2013. Proračunska sredstva v višini 3,4 milijarde EUR so bila razdeljena na preostali del razvojne faze programa Galileo, uvajalno fazo tega programa in obratovanje programa EGNOS.

⁽¹⁾ UL C 107, 6.4.2011, str. 44-48.

⁽²⁾ UL C 221, 8.9.2005, str. 28; UL C 317, 23.12.2009, str. 103-104; UL C 107, 6.4.2011, str. 44-48.

⁽³⁾ UL L 196, 24.8.2008, str. 1.

2.8 Komisija v predlogu za naslednji večletni finančni okvir za proračun EU 2014–2020 (Proračun za strategijo Evropa 2020, COM(2011) 500, 29.6.2011) predlaga, da se programi GNSS v celoti financirajo iz proračuna EU, pri čemer bi zgornja meja znašala 7 milijard EUR glede na stalne cene iz leta 2011.

2.9 Napredek pri izvajanju evropskih programov satelitske navigacije zavirata dva ključna problema:

- 1) GNSS, ki naj bi bil vzpostavljen v okviru programa Galileo, zaradi dodatnih stroškov in zamud pri dokončanju sistema do leta 2013 še ne bo v celoti deloval tako, kakor je bilo predvideno;
- 2) uredba o GNSS iz leta 2008 ne določa okvira za financiranje in upravljanje programov Galileo in EGNOS po letu 2013, zato je potrebna nova pravna osnova, ki bo omogočila dolgoročno obratovanje, vzdrževanje in upravljanje sistemov.

2.10 Komisija torej predlaga, da se ta problema rešita tako, da bo pripravljena nova uredba, ki bo zamenjala Uredbo (ES) št. 683/2008. S tem bo določena shema financiranja in upravljanja za uspešno dokončanje in obratovanje programov Galileo in EGNOS.

2.11 Analiza stroškov in koristi, ki je priložena predlogu, je pri infrastrukturi pokazala, da je najbolje uporabiti prvotno načrtovano konstelacijo 30 satelitov; poenostavljena bi bila le zemeljska infrastruktura. Tako bi lahko GNSS zagotavljal vse načrtovane storitve in prvotno predvidene koristi. Izjema bi bila le „storitev varovanja življenj“ (ta storitev (angl. Safety of Life Service) v okviru EGNOS letalom omogoča natančnejše prilete in izboljšuje varnost zračne navigacije, skrajšuje zamude ter zmanjšuje število preusmeritev in odpovedi letov, letališčem omogoča, da povečajo svojo zmogljivost in znižajo stroške poslovanja, nazadnje pa prispeva še k znižanju emisij CO₂ v sektorju), ki bi bila na voljo samo v povezavi z ameriškim GPS.

2.12 Okvir upravljanja je mogoče najlažje zagotoviti tako, da se naloge vodenja programov, ki sodijo v fazo obratovanja, dodajo obstoječim varnostnim in tržnim pristojnostim Agencije za evropski GNSS. Komisija bo še naprej pristojna za upravljanje sredstev, dodeljenih programoma, in za nadzor izvajanja vseh dejavnosti programov, vključno z dejavnostmi, prenesenimi na Agencijo za evropski GNSS in Evropsko vesoljsko agencijo.

3. Splošne ugotovitve

3.1 Programa EGNOS in Galileo potrebujeta jasno vodenje ter nedvoumno in polno podporo EU, da bo mogoče popraviti načeto tržno zaupanje, ki je posledica propada javno-zasebnega

partnerstva z GJU. Dodelitev proračunskih sredstev za obdobje 2014–2020 in predlagana uredba Komisije sta dober začetek, vendar bosta odslej potrebna tudi dobro upravljanje in stalna politična podpora programov, da bo mogoče okrepiti zaupanje trga.

3.2 Evropa mora pospešiti hitrost uvajanja GNSS in razvoj trga, zlasti glede na stroške zamud pri programu Galileo in čedalje večjo konkurenco iz ZDA, Rusije in Kitajske. Kitajska širi svoj vojaški satelitski navigacijski sistem Beidou v globalni sistem COMPASS, saj želi do leta 2020 konkurenčne civilne storitve ponujati po vsem svetu, tudi v Evropi. Galileo in EGNOS morata čim prej postati standard GNSS v Evropi.

3.3 Evropski satelitski navigacijski sistemi bi morali biti pomemben del programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020. Razvoj novih izdelkov in storitev, temelječih na evropskem GNSS, bo ne le spodbudil pametno rast, ampak bo tudi pripomogel k trajnostnemu razvoju, saj bo pomagal izboljšati energetske učinkovitost in zmanjšati vpliv gospodarskega razvoja na okolje.

3.4 Ob upoštevanju svetovne zakonodaje na področju konkurence bi bilo morda treba določiti ukrepe EU, ki bi izbiri tehnologij Galileo dali prednost pred slabšimi tehnologijami, zlasti kar zadeva aplikacije, ki zahtevajo zaupanje v neprekinjenost storitev ali visoko raven natančnosti in celovitosti, ali varnost.

3.5 Čipovje (čipovje ali nabor vezij je skupina integriranih vezij ali čipov, ki so zasnovani tako, da delujejo skupaj; običajno se tržijo kot en sam izdelek; čipovje je običajno zasnovano tako, da deluje s posebno družino mikroprocesorjev; ker nadzira komunikacijo med procesorjem in zunanji napravami, je ključno za učinkovitost sistema) za sprejemnike ima pomembno vlogo v strategiji prodora na trg in razvoja aplikacij, zato je ključnega pomena razviti poceni dvojno čipovje za sprejemnike (GPS + Galileo). Sredstva za raziskave in razvoj bi morala biti še posebej usmerjena v ta cilj.

3.6 Potrebna je strategija, ki bo zajela učinke krivulje izkušenosti, nastale pri proizvodnji velikih količin, ki so bistvenega pomena za poceni proizvodnjo čipovja za sprejemnike. S tem bo lahko dvojno čipovje GPS + Galileo stroškovno konkurenčno čipovju, ki se uporablja izključno za GPS.

3.7 Za razvoj podrejenega trga za izdelke in aplikacije evropskega GNSS potrebuje GSA agresivno strategijo tržnega razvoja, ki jo bo izvajala visoko usposobljena ekipa.

3.8 Za EGNOS/Galileo bi bilo treba pripraviti globalno strategijo razvoja blagovne znamke. Tako bi uskladili cilje, poudarili vrednost blagovne znamke, poenostavili tržno komunikacijo in vnesli jasnost v trženjske prednostne naloge.

3.9 Kakovost tehnologije Galileo in storitev, danih na trg, mora biti vedno čim višja. Vzdrževati je treba strog nadzor kakovosti pri razvoju tehnologije in njenem uvajanju na ravni končnega uporabnika.

3.10 Nekateri starejši izdelki EGNOS tehnično žal niso bili dovolj dovršeni, da bi izpolnili zahteve kupcev. Za vso potrjeno tehnologijo EGNOS/Galileo bi bilo treba v sklopu strategije razvoja blagovne znamke uvesti znak kakovosti, da bo mogoče blagovno znamko zaščititi pred škodo njenemu ugledu.

V Bruslju, 28. marca 2012

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON
